

[Handelsministeren.]

syn til alle de andre Mennesker, hvis Interesser i økonomisk Henseende er knyttet til Sukkerroedyrkingen og Sukkerproduktionen her i Landet.

Det ærede Medlem Hr. Kyed sagde, at det var i mange Maader et uheldigt Arbejde, der var forbundet med Dyrkingen af Sukkerroer og Sukkerproduktionen i det hele; det var Sæsonarbejde, og det var jo meget uheldigt med Sæsonarbejde, for det skabte Arbejdsløshed. Ja, hvor meget Arbejde i Landbruget er ikke Sæsonarbejde? En overmaade stor Del af det Arbejde, der udføres i Landbruget, er Sæsonarbejde. Det er ikke blot Roearbejde; Dræningsarbejde og meget andet Landbrugsarbejde falder ogsaa i Sæsoner, og det er jo beklageligt, at Landarbejderne som Følge deraf ikke kan have fast Arbejde hele Aaret, at i hvert Fald et meget betydeligt Antal Landarbejdere maa være Sæsonarbejdere og som Følge deraf nøjes med en meget ringe Løn. Ogsaa Tørvearbejdet ude paa Landet er Sæsonarbejde, men der er dog ingen, der af den Grund vil paastaa, at man skal ophøre med at producere Tørv. Forholdet har tværtimod været dette, at ogsaa Venstre har været med til at yde Tilskud til, at Tørveproduktionen kunde opretholdes, Venstre har været med til at give Tilskud til Fragtlejtelser for Tørv.

Jeg kan saa udmærket godt forstaa, at det ærede Medlem Hr. Kyed ikke synes om, at der er gjort en Sammenligning mellem den Stilling, som det ærede Medlem har taget til Spørgsmaalet om at yde Brande Kartoffelmelsfabrik et aarligt Tilskud i tre Aar efter hinanden, og saa den Stilling, der nu tages oven for Tilskuddet til Roedyrkerne. Det ærede Medlem har gjort mange, men alle mislykkede Forsøg paa at bevise, at der er en stor Forskel i de to Produktioners Art og Karakter, men det er der jo slet ikke. Tilskuddet til Fabrikken i Brande er af ganske samme Karakter som det Tilskud, der eventuelt skal ydes til Sukkerroedyrkerne. Det ene Beløb er mindre end det andet, men principmæssigt er Forholdet det samme. Og naar det ærede Medlem nu har kunnet være saa ivrig for at faa Staten til at yde et direkte Tilskud til at producere Kartoffelmel, forstaaer jeg ikke, at han kan være lige saa ivrig imod, at Staten træder hjælpende til overfor et langt vigtigere Erhverv, nemlig Sukkerroedyrkingen og Sukkerproduktionen. Det ærede Medlem sagde, at der var den Forskel paa Bevillingen til Kartoffelmelsproduktionen og den Bevilling, her er Tale om, at Bevillingen til Kartoffel-

melsproduktionen blev taget paa en særlig Konto, som hedder Landvindingskontoen, og som staaer til Handelsministerens frie Disposition. Jeg kan nu ikke forstaa, at det ærede Medlem kan mene, at det kan have nogen Betydning, hvor Pengene tages fra. Naar de gaar ud af Statens Kasse, er det ganske ligegyldigt. Det faktiske Forhold denne Konto vedrørende er dette, at jeg var meget i Tvivl om, hvorvidt Bevillingen til Brande-Fabrikken kunde tages af denne Konto eller ikke. Jeg turde ikke tage den deraf, før jeg havde spurgt Folketingets Finansudvalg; men da jeg havde Pengene tilovers paa denne Konto, forekom det mig urimeligt at foreslaa en Bevilling til Kartoffelmelsfabrikken paa en anden Konto. Jeg gik saa til Finansudvalget og sagde, at det forekom mig urigtigt, at lade denne Kartoffelmelsfabrik gaa i Bunden som alle de øvrige, det forekom mig rigtigt, at vi gjorde et Forsøg paa at holde denne Produktion oppe, der ikke kunde holdes oppe i Øjeblikket, medmindre Staten traadte til med et Tilskud. Det forekom mig nemlig, som jeg her har gjort Rede for, for at give en Begrundelse for denne Anmærkning, at det danske Landbrug ikke er tjent med, at al anden Landbrugsproduktion forsvinder end den, der er knyttet til Smør, Æg og Flæsk. Og Finansudvalget vedtog mit Forslag, saa vidt jeg forstod, med 14 Stemmer mod 1, om at yde en Bevilling paa 7 500 Kr. i 3 Aar i Statstilskud for at holde Kartoffelmelsfabrikken oppe. Det er dog ganske ligegyldigt, om Pengene da tages paa den ene Konto eller den anden, Pengene gaar ud af Statskassen. Principmæssigt og ogsaa reelt er det ganske ligegyldigt, hvor man tager Pengene fra.

Men, føjede det ærede Medlem saa til, for dog at have noget at holde sig til, i det ene Tilfælde var det et Tilskud til en fattig, i det andet til en rig. Hvis det var rigtigt, var der dog en Smule Mening deri, men det er ikke rigtigt. Hvis der skal være Tale om, at det er en Ydelse til Fabrikken, er det rigtigt, at Tilskuddet blev ydet i første Linie til Fabrikken i Brande, men der er ikke Tale om, at Tilskuddet efter Anmærkning ydes til nogen Fabrik, det ydes til Roedyrkerne. Blandt disse kan der være en eller anden Velhaver, maaske ogsaa en eller anden, der kan være rig i dette Ords rigtige Betydning, det skal jeg ikke kunne gøre nogen Indvending imod, men det vil ikke være muligt for Handelsministeriet at undersøge de enkeltes Formueomstændigheder, og det vil fornuftigvis heller ikke føre til noget; for man kan ikke give Tilskud efter det